

"Présence Hellénique" janvier 1963

source: <http://62.103.28.111/aski/rec.asp?id=71954>

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΠΑΡΟΥΣΙΑ

ΓΕΝΑΡΗΣ

2

1963

PRESENCE HELLENIQUE

ΔΙΕΥΘΗΤΗΣ: Π. ΠΕΡΕΜΙΑΔΗΣ. - ΣΥΝΤΑΞΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΝΝΕΑΜΕΛΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΣΥΝΔΕΔΩΦΩΝ. - ΕΚΤΥΠΩΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΕΡΓΕΣΟ ΣΥΝΔΕΔΩΦΩΝ. - ΠΑΡΙΣΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΠΟΥΛΑΕΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΘΝΙΚΟ ΔΗΜΟΥΝΦΙΣΜΑ 15%.....	Σελ.....	1
ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ.....		2
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΣΥΛΛΟΓΟΥ.....		3
ΕΚΚΛΗΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ.....		4
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΣ ΕΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΩΣ.....		5
ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΟΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ.....		6
ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ, Δ. Μαυρόγιαννη.....		7
ΠΛΗΘΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΠΟΛΛΑΔΡΥΣΗ..... Δ. Αργυριάδου.....		9
ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ..... Δ. Μαυρόγιαννη.....		11
ΤΟ ΔΑΣΚΑΔΑΚΙ... Διήγημα..... Θ. Τασούλη.....		15
Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ Ο ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ..... Κ.....		20
ΑΛΕΝΔΟΓΡΑΦΙΑ. ΑΓΓΕΛΙΕΣ. ΔΙΑΦΟΡΑ.....		23

ΨΗΦΙΖΩ
ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΙΝ ΤΩ ΚΟΝ
ΔΥΛΙΩ ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙ
ΑΝ ΕΙΣ 15% ΕΠΙ ΤΩ ΚΡΑ
ΤΙΚΩ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΩ

ΕΘΝΙΚΟΝ
ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ
ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΥΑΓΕΝΝΗΣΙΝ
ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ

Περί ίδρύσεως ειδικού αυτόνομου οργανισμού αναπτύξεως και εξυψώσεως τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας.

Ἄ ρ θ ρ ο ν Μ έ γ ο υ .

Ἰδρύεται ειδικός αυτόνομος οργανισμός ἀναπτύξεως καὶ ἀνυψώσεως τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας, οἱ πόροι τοῦ ὁποίου ἀποχρηρίζονται τῶν λοιπῶν πόρων τοῦ προϋπολογισμοῦ, δέν δύναται δέ νά διατεθῶσι πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἄλλων σκοπῶν.

Οὗτος κροικοδοτεῖται μέ τό 15 % ἐκάστου ἐτησίου τακτικοῦ προϋπολογισμοῦ ἐξόδων ἄτινα διά τό ἔτος 1963, βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1962 καί ὑπό τήν ἐπιφύλαξιν τῆς ἀναπροσαρμογῆς του εἰς τήν αὐτήν ποσοστιαίαν ἀναλογίαν μέ τόν προϋπολογισμόν τοῦ 1963, ἐνέρχονται εἰς ἄ 3.650.000.000.- καί συνίσταται α) ἐκ τοῦ ἤδη ἐγκριθέντος προϋπολογισμοῦ τακτικῶν ἐξόδων Ἰπουργείου Παιδείας καί θρησκευμάτων ἄ 1.735.292.000.- β) ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπενδύσεων τοῦ αὐτοῦ Ἰπουργείου ἄ 218.570.000.- γ) ἐκ μεταφορᾶς κονδυλίων 2 % ἐκ τῶν προϋπολογισμῶν τῶν λοιπῶν πλὴν τῶν ἀμέσως κατωτέρω κατονομαζομένων, Ἰπουργείων, δ) ἐκ μεταφορᾶς κονδυλίου 20 % ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ἰπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης καί τοῦ Ἰφυπουργείου Ἐσωτερικῶν.-

(Σφραγίς)

Δ. Β. Σ. Π. Α.

Ἰπποκράτους 15.

15%

Στήν Ελλάδα, και ειδικότερα στα δυό φοιτητικά κέντρα, Αθήνα και Θεσσαλονίκη, έκλεισε ο τελευταίος μήνας του περασμένου χρόνου με μία σειρά από συγκεντρώσεις, διαδηλώσεις, διαμαρτυρίες και ψηφίσματα με αίτημα τό ανέβασμα τής στάθμης τής παιδείας. Ένας μεγάλος αριθμός από έλυτα ζητήματα ήταν αúτέ που ώδήγησε τό φοιτητικό κόσμο νά πάρει θέση άπέναντι στην κρατική άδιαφορία και ν' άπαιτήσσει τό ανέβασμα του κονδυλίου τής έθνικης παιδείας. Η αύξηση τών διδάκτρων, που κάνει προβληματική τή φοίτηση τών οικονομικά αδύνατων φοιτητών και κατά συνέπεια άποκλείει ένα πολύ μεγάλο μέρος τής έλληνικης νεολαίας από τά πανεπιστημιακά θρανία. Τά μισοτελειωμένα έργαστήρια του χιμείου και τής 'Οδοντιατρικης που κάνουν αδύνατη τήν επιστημονική, πειραματική έργασία και παρακολούθηση θεωρητικων μαθημάτων τών φοιτητών φυσικομαθηματικης - 'Οδοντιατρικης. Η περιβόητη πανεπιστημιούπολη, που θά λύσει τό πρόβλημα στέγασης τών φοιτητών άπ' τήν έπαρχία, παραμένει έδω και τέσσερα χρόνια κυριολεκτικά σέ κατάσταση "θεμελίου λίθου".

Σύμμαχό του στον άγώνα αυτόν ο φοιτητικός κόσμος έχει τούς σπουδαστές τών τεχνικων σχολων και τούς μαθητές τών νυχτερινων Γυμνασιων. Τους πρώτους άπασχολεί η πρόσθεση ενός χρόνου στή φοίτησή τους (άπό τρία σέ τέσσερα). Τό παραφόρτωμα διδασκαλίας μαθημάτων χωρίς καιμιά σχέση με τήν τεχνική τους μόρφωση (ώδική, γυμναστική, θρησκευτικά, άγωγή πολίτου) και η μείωση ώρων διδασκαλίας μαθημάτων όπως Φυσική, Τεχνολογία κλπ που είναι άναγκαία για τή μελλοντική τους τεχνική κατάρτιση. Στους τελευταίους έγινε προβληματικό τό άπολυτήριο, μετά άπ' τό άπαράδεκτο μέτρο του 'Υπ. Παιδείας προσθέτοντας ένα έβδομο χρόνο στο νυχτερινό Γυμνάσιο. Γιατίά που δουλεύουν 8 και 10 ώρες τήν ήμέρα και διαβάζουν πάνω στο τσουβάλι για νά παρακολουθήσουν τό σχολείο, βλέπουν τά βάσανά τους νά αύξαινούνται για ένα αώδιμα χρόνο με τό γελοίο, χοντροκομμένο δικαιολογητικό ότι "δι' αυτού του τρόπου ώφώνεται η στάθμη μορφώσεώς των". Τά ειδικότερα προβλήματα που τούς άπασχολούν βρήκαν θέση στον άγώνα που έχουν αναλάβει οί φοιτητές και διωχτετεύτηκαν, περιλήφθηκαν στο κύριο ΑΙΤΗΜΑ που έχει γίνει ΣΥΝΘΗΜΑ του άγώνα: ΑΥΞΗΣΗ ΚΟΝΔΥΛΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΣΕ 15 %.

Ο αντίχτυπος που βρήκε αυτός ο άγώνας στον έλληνικό λαό μας δείχνει πόσο αυτό τό ζήτημα είναι σοβαρό και ζητάει λύση, πόσο τό ζήτημα αυτό είναι έθνικα άναγκαίο.

Συνάδελφοι σπουδαστές-μαθητές τής Ελλάδας:

Οί φοιτητές του έξωτερικού σας στέλνουν με θερμό - άγωνιστικό χαρετισμό τή συμπαράστασή τους. Θύματα κι αυτοί τής τραγελαφικης κατάστασης τής παιδείας μας, ζητώντας φώτα σέ ξένα σχολεία, βλέπουν σαν ποώτο βήμα άναγέννησης τής παιδείας τήν αύξηση του κονδυλίου σέ 15 %.

ΕΜΠΡΟΣ ΓΙΑ ΤΟ 15 % :

Η ΝΙΚΗ ΕΙΝΑΙ ΔΙΚΗ ΜΑΣ :

'Η Ένωσις Έλλήνων Φοιτητών Παρισίων.

ΕΚΚΛΗΣΗ
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΚΟΡΩΘΟΥΣ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

Σέ Σᾶς, τούς μύστες τῆς ὀμορφιάς καί τῆς Ἀλήθειας, τούς φύλακες τῶν παραδομένων θησαυρῶν καί ἀθλητές τοῦ μέλλοντος, σέ Σᾶς τούς ἐργάτες τοῦ πολιτισμοῦ, ἀπευθυνόμεστε οἱ γεννιές τῶν θρανίων καί τῶν ἀμφιθεάτρων καί τῶν θρανίων, ἀπό συναίσθηση βαθιά παρακινημένοι τοῦ Χρέους πρὸς τὴν Ἑλλάδα καί τὸν Ἄνθρωπο.

Χωρὶς τέλος οἱ σιληρές περιπλανήσεις τῆς κατρίδας μας, ἡ δοκιμασία τοῦ πνεύματος, χωρὶς τέλος. Κι αὐτὸ ὅταν ἄλλοι κάτοικοι τῆς σφαίρας μας, ὅμοιοι στὴν κατασκευή, ἴσοι στό νοῦ, βυθίζονται στό ἄπειρο καί στό ἐλάχιστο πραγματοποιώντας τὴν ὑπαρξὴ τους στή δημιουργία.

Ὁδυνηρὴ ἡ ἀντινομία. Χίλιες φορές ὀδυνηρότερη ὅταν τὴν καταδίκη μας χρωστᾶμε σέ δημόσιες ἁμαρτίες, σέ πράξεις ἀντιιστορικές καί ἀπάνθρωπες, στή λατρεῖα μιᾶς θεότητος ἀνύπαρκτης ποῦ συντηρεῖται μέ ἀνθρωποθυσίες ἢ λατρεῖα τοῦ ἀμετάβλητου. Ὁ θάνατος στή ζωντανώτερη, στὴν πιὸ ἰδανική μορφή του. Καί ὑποθήφιο θῦμα του, αἰώνια ὑποθήφιο, ἡ ροή, ἡ συνέχεια, ὁ πολιτισμός.

Τὸ Χρέος μας, ἀκριβοῦς μας φίλοι, εἶναι καί δικό σας Χρέος: νά γκρεμίσουμε τὰ εἰδῶλα. Ἐσεῖς δημιουργώντας, ἐμεῖς μαθητεύοντας στό ἔργο Σας ὕσκου νά Σᾶς διαδεχθοῦμε. Νά Σᾶς διαδεχθοῦμε καί κοινή ἐκιθυμία -- νά Σᾶς ξεπεράσουμε. Ὁ μόχθος καί ὁ ἐγῶνας κοινοί.

Σᾶς περιμένουμε γιὰ τὴ μεγάλη πορεῖα.

(Σφραγίδα)

Δ. Β. Σ. Π. Α.

Ἰπποκράτους 15.

Τό Δ.Σ. τῶν ἐπιστημονικῶν ὀργανώσεων ἢ μέλη ἀντιπροσωπεύοντα αὐτά, συσκεφθέντα ἀπό κοινοῦ σήμερον, 12ην Δεκεμβρίου 1962, εἰς τήν αἴθουσαν τοῦ Τ.Ε.Ε. ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἐπιλύσεως τῶν προβλημάτων τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας

ἀποφασίζουν ὁμοφώνως

1.--Διακηρύσσουν τήν πλήρη συμπαράστασίν των πρὸς τήν φοιτητικὴν νεότητά διὰ τήν προσπάθειάν τῆς ὑπὲρ τῆς προόδου τῆς Παιδείας, συγχαίρουσιν αὐτήν διὰ τήν θαρραλέαν στάσιν τῆς καὶ ἐγκολποῦνται τὰ αἰτήματα αὐτῆς ἰδίᾳ εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τήν διάθεσιν παντὸς ἀπαραιτήτου κονδυλίου διὰ τήν ἀνύψωσιν τῆς στάθμης τῆς Παιδείας ἐν τῇ χώρᾳ.

2.--θεωροῦν ὅτι τὰ θέματα τῆς Παιδείας εἶναι ὑψίστου ἐθνικοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ προέχουν τῶν τῆς ἀρμοδιότητος τῶν ἐπιστημονικῶν τάξεων. Ἐπιφράζουσιν τήν ἀπόφασίν των ὅπως ἡγηθῶν τῆς προσπάθειας διὰ τήν ἐπίλυσιν τοῦ σοβαρωτάτου-ἐθνικῶς πρώτου τούτου θέματος. Δι' ὅ καὶ ἀποφασίζουν τήν σύστασιν μονίμου πανεπιστημιακῆς ἐπιτροπῆς ἐξ ὅλων τῶν ἐπιστημονικῶν ὀργανώσεων, ἥτις θέλει ἐπιληφθῆ τοῦ ὅλου θέματος δι' ἐποικοδομητικῶν προτάσεων.

Ἡ σύσκεψις ἀποφασίζει ἐπίσης ὅπως τὸ πρῶτον ἐπισκεφθῆ τὸν κ. Πρῶτον τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐπιδώσῃ εἰς αὐτὸν τὰ κορίσματα τῆς συσκέψεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Δεκεμβρίου 1962
ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟΝ

Πανελλήνιος Σύνδεσμος Ἰημικῶν Μηχανικῶν	: Πρόεδρος	Κ. ΜΑΛΑΜΗΣ
Τεχνικὸν Ἐπιμελητήριον Ἑλλάδος	: Πρόεδρος	Ν. ΠΑΓΩΝΗΣ
Ἰατρικὸς Σύλλογος Ἀθηνῶν	: Πρόεδρος	Α. ΦΛΩΡΟΣ
Δικηγορικὸς Σύλλογος Ἀθηνῶν	: Ἀντιπρ.	Φ. ΑΓΓΕΛΗΣ
Ἐνωσις Ἑλλήνων Χημικῶν	: Σύμβουλοι	Γ. ΚΑΛΑΤΕΡΟΣ - Ν. ΚΟΥΖΟΥΑΝΗΣ
Πανελλήνιος Ἐνωσις Φαρμακοποιῶν	: Πρόεδρος	Γ. ΘΕΩΔΩΡΟΥ
Ἑλληνικὴ Μαθηματικὴ Ἑταιρεία	: Γεν. Γραμ.	Α. ΠΑΛΛΗΣ
Ὀδοντιατρικὸς Σύλλογος Ἀττικῆς	: Πρόεδρος	Θ. ΚΑΛΟΚΛΕΙΔΗΣ
Σύλλογος Ἀρχιτεκτόνων ΔΑΣ	: Πρόεδρος	Κ. ΜΗΤΣΙΟΣ
Σύλλογος Πολιτικῶν Μηχανικῶν Ἀθηνῶν	: Πρόεδρος	Β. ΑΝΗΡΑΚΟΥΜΚΙΝ
Σύνδεσμος Ἰτυχιούχων Α.Ε.Ο.Ε.Ε.	: Πρόεδρος	Π. ΑΝΑΡΙΤΣΑΚΗΣ
Σύνδεσμος Ἰτυχιούχων Ἀνωτάτης Βιομηχ.	: Πρ. Κ.	ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ἑταιρεία Ἑλλήνων Λογοτεχνῶν (εἰδικὸ συγχαρητήριο τηλεγράφημα)	: Πρόεδρος	Α. ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ
--	------------	--------------

Η ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.Σ

Στις 14 του Δεκέμβρη έγινε η τακτική ετήσια Γεν. Συνέλευση, με θέματα τόν άπολογισμό του περασμένου οικονομικού Συμβουλίου και την έκλογή του επομένου.

Ο Συνάδελφος Βερνίκος στην εισήγησή του, αναφέρθηκε στους σκοπούς του Συλλόγου στις σχέσεις του με το Ελληνικό Περίπτερο και τις εκδηλώσεις της περασμένης χρονιάς. Ο Συνάδελφος αφού τόνισε την αναγκαιότητα της αύξησης των μελών του Συλλόγου, ζήτησε να δοθεί περισσότερη προσοχή στον καταμερισμό της δουλειάς και την πλατύτερη συμμετοχή στις εκδηλώσεις του Συλλόγου. Προσθέτει ότι στο μέλλον, η δουλειά που αναλαμβάνουν τα μέλη του Δ.Σ. να κλασιώνεται από άπλά μέλη (έπιτροπές) για καλλίτερα αποτελέσματα. Γιά τους τρόπους έπαφης με τους συναδέλφους, δηλώνει ότι πρέπει να συνεχιστεί η εκτύπωση πληροφοριακών δελτίων γύρω από τη δράση του Συλλόγου και τη δημιουργία Γραφείων.

Ο Συνάδελφος Γεωργιάδης σε συνέχεια είπε ότι στο ζήτημα των φοιτητικών κοινωνικών ασφαλίσσεων, δόθηκε μερική λύση και ότι μένει ανοιχτό για τους συναδέλφους που έχουν περάσει τα 25 χρόνια. Πρόκειται να κατατεθεί υπόμνημα στις αρμόδιες αρχές. Σχετικά με την κατάσταση που έχει δημιουργηθεί στο Περίπτερο Ελλήνων Σπουδαστών δεν είχαμε την παραμικρή βελτίωση. Στο υπόμνημα που είχε δοθεί στο Υπουργείο Παιδείας, ο Υπουργός απάντησε ότι έχουν δοθεί οι απαραίτητες διαταγές, για την επέκτασή του. Συνεχίζοντας αναφέρθηκε στις εκδηλώσεις της περασμένης χρονιάς, που περιλάβαιναν επιστημονικές διαλέξεις, γιορτή της 25ης Μαρτίου ένα χορό, μία παράσταση καραγκιόζη και μία Πασχαλινή έκδρομή.

Η Συνάδελφος Πίκουλα, έκανε την ταπεινά άπολογισμό, και ο συν. Βερνίκος αναφέρθηκε στις έξωτερικές σχέσεις του Συλλόγου. Αντιπρόσωποι του Δ. Συμβουλίου πήραν μέρος στην Παιμοιτητική Συνδιάσκεψη της Αθήνας και στην Προπαρασκευαστική Έπιτροπή για το Δ' Συνέδριο, τό περασμένο καλοκαίρι. Ο Σύλλογος έχει έπαφή με τους Συλλόγους Ελλήνων φοιτητών στη Γερμανία και πρέπει να γίνει στενότερη η έπαφή μας με την Εθνική Ένωση φοιτητών της Γαλλίας.

Ο συνάδελφος Παπαζαχαρίου αφού μίλησε για την δημιουργία του Περιόδικου και την ίδρυση κινηματογραφικής δέσσης, σε συνεργασία με τους Ισπανούς και Πορτογάλλους φοιτητές, αναφέρθηκε στις μελλοντικές εκδηλώσεις του Συλλόγου.

Μετά έγινε συζήτηση πάνω στον άπολογισμό και ψηφίστηκε μήνυμα συμπράστασης στους Σπουδαστές-μαθητές της πατρίδας στον άγώνα τους για τό 15%. Τό μήνυμα που ψηφίστηκε είναι τό παρακάτω:

Η Γενική Συνέλευση της Ε.Π.Ε.Σ. συνελθούσα στις 14 του Δεκέμβρη 1962, ψηφίζει:

- 1/ Χαιρετίζει τόν θαρραλέο και αποφασιστικό άγώνα του φοιτητικού κόσμου της Ελλάδας.
- 2/ Εγκρίνει τό δίκαιο αίτημα αύξησης, κονδυλίου Παιδείας εις 15%.

Σε συνέχεια έγιναν εκλογές. Γιά τό Δ.Σ. 1962-63 εκλέχτηκαν οι παρακάτω συνάδελφοι:

Γεωργιάδης, Βερνίκος, Παπαζαχαρίου, Πασαδέος, Πίκουλα, Νόλλας, Κατσουρός:

-Ε.Π.Ε.Σ.-

Τό Δ.Σ. ύστερα από την πρώτη του συνεδρίαση, καταρτίστηκε ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ.- Γεωργιάδης	ΓΕΝ. ΓΡΑΦ.- Παπαζαχαρίου	ΣΥΜΒ.- Κατσουρός
ΑΝΤΙΠΡ.- Νόλλας	ΤΑΜΙΑΣ.- Πίκουλα	Πασαδέος
		Βερνίκος

ΕΛΛΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ ΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΠΟΛΕΩΣ

Στό μήνα πού κέρασε δυό κυρίως εκδηλώσεις έγιναν στό 'Ελληνικό Περίπτερο. Αφορούσαν δέ και οι δυό τήν γιορτή τών Χριστουγέννων και τή γιορτή τής πρωτοχρονιάς.

Οι σκουδαστές του περιπτέρου εστόλισαν τό σαλόνι μέ έλατα κλπ και τό θράδυ τών Χριστουγέννων μαζεύτηκαν μαζί μέ τούς συναδέλφους των από τό παρίσι, νά κούν τά "Χρόνια Πολλά" και, επί τής εύκαιρίας, νά γνωριστούν μέ τούς νεοφερμένους άπ' τήν Ελλάδα. Η επιτροπή τών ένοίκων είχε προετοιμάσει μπάρ μέ έλληνικά γλυκά και μέ ποτά. Η διακόσμηση έγινε από τόν συν. διακοσμητή φλωράκη πού εργάζεται από δυό χρόνια στό παρίσι.

Η γιορτή τής πρωτοχρονιάς είχε πιά έκίσημο χαρακτήρα μιά κι έχει επιβληθεί από χρόνια τώρα. Η γιορτή αυτή δέν είναι μιά μονόπλευρος πρωτοβουλία τών ένοίκων του περιπτέρου, αλλά τό αποτέλεσμα τής συνεργασίας τών Έλλήνων σκουδαστών και τής Έλληνικής Κοινότητας τών Παρισίων. Κάθε χρόνο η Έλληνική Κοινότητα διαθέτε ενα ποσό (750 γαλ. φράγκα περίπου) για τήν αγορά γλυκών, κρασιού και γενικά για τά απαραίτητα τής γιορτής. Τό ποσό αυτό, άτυχώς, έδίδετο εις τήν Διεύθυνση του περιπτέρου, πού τό διεχειρίζετα όπως αυτή ένόμιζε, χωρίς καμμία συμμετοχή ή συνεργασία τών σκουδαστών, οι όποιοι άνελάμβαναν τήν διακόσμηση χωρίς οικονομική ύκοστήριξη. Τό περίεργο δέ είναι ότι η Διεύθυνση, έν συνεχεία, ούδέποτε προσέκάλεσε έκίσημα τήν Έλληνική Κοινότητα, αλλά και ποτέ δέν φαίνεται νά έστειλε και ένα άπλό εύχαριστήριο έγγραφο. Αύτή η στάση της είχε πολλές δυσάρεστες συνέπειες. Πρώτα, η Κοινότητα και οι σκουδαστές, τά δυό πολυκληθή έλληνικά στοιχεία στό παρίσι, έχαναν τήν εύκαιρία νά γνωριστούν μεταξύ τους. Τό σκουδαστικό στοιχείο μάλιστα, παρουσιάστηκε πάντοτε μέ τά πιά μελανά χρώματα από τήν Διεύθυνση, χωρίς, άκό τήν άλλη μεριά, νά ενδιαφερθεί κανείς νά μάθει τί άκριβώς άντιπροσωπεύει αυτό τό στοιχείο. Τήν περισυνή όμως Πρωτοχρονιά η Έλληνική Κοινότητα, πρόθυμη δωρήτρια αλλά και πάντα άγνοημένη, άρνήθηκε νά δώσει χρήματα στη Διεύθυνση.

Για τούς λόγους αύτούς, και μέ πρωτοβουλία του ύποφαινομένου, η επιτροπή τών ένοίκων ήρθε σ' έπαφή μέ τήν Έλληνική Κοινότητα σέ μιά πρώτη άμοιβαία γνωριμία. Η Κοινότητα έδειξε ενδιαφέρον και διαθέσε και πάλι τό ποσό των 750 γλ. φρ. για τή γιορτή τής πρωτοχρονιάς. Τό ποσό αυτό έδόθηκε πάλι πρός τήν Διεύθυνση η όποία έκανε κάθε προσπάθεια νά μή χάσει τήν πρωτοβουλία, ένθυμουμένη μόνο στις παραμονές τής Πρωτοχρονιάς ότι στό παρίσι ύπάρχει κάποια "Έλληνική Κοινότητα".

Η Διεύθυνση όμως (και όχι η σύζυγος του κ. Διευθυντού όπως τά περασμένα χρόνια), μαζί μέ τό ποσό αυτό πήρε και τήν έντολή νά τό διαχειριστεί μέ άποδείξεις επ' όνόματι τής Κοινότητας και σέ συνεργασία μέ τήν επιτροπή τών ένοίκων. Αλλά αυτό τό τελευταίο σημείο τό άμέλησε η Διεύθυνση, η όποία δέν εκάλεσε σέ συνεργασία τούς σκουδαστές, και έισηγήθηκε άθαίρετα τό ποσό των 250 φρ. για τήν διακόσμηση του σαλονιού και τής ταβέρνας πού έφτιαξε ο ίδιος διακοσμητής φλωράκης στό μπάρ του όπογείου. Αύτή η στάση τής Διευθύνσεως, καθώς και τό γεγονός ότι έφέτος απέφυγε νά καλέσει μέ προσκλήσεις, όπως τ' άλλα χρόνια, τά μέλη τής Έλληνικής Κοινότητας, καθώς και τούς διαφόρους έπισήμους άντιπροσώπους του Έλληνικού Κράτους στό παρίσι, φέρνουν πικρία σέ μάς τούς νέους πού είμαστε χωρίς τούς δικούς μας στό παρίσι. Αύτές τίς ήμέρες όλοι μας περιμένουμε νά γνωρίσουμε τούς συμπατριώτες μας, για νά γιορτάσουμε ένωμένοι και άδελφικά τό μήνυμα τών Χριστουγέννων και

τήν πατροπαράδοτη γιορτή τῆς πρωτοχρονιάς.

Ὅπως ὅλα τὰ χρόνια, ὁμοίως, ἔτσι καί φέτος καρτερήθηκαν ἡ Α.Β.δ Πρέσβυς τῆς Ἀλλάδος στό παρίσι κ.Φ.Ὀλλαν καί ὁ θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ρηγίου κ.Κελέτιος. Ἐπίσης οἱ ἀντιπρόεδροί τῆς Ἀληνικῆς Κοινότητος κ. Ἀργυρίου καί Κηλιώτης καί ὁ Γραμματέας αὐτῆς κ. Ἰ.Κλήμης. Πολλοί ἄλλοι σπουδασταί, καλιοί καί νεοφερμένοι, ἔδωσαν τό κέφι τους στή γιορτή αὐτή πού κράτησε μέχρι τό πρωτ. Ἀξίζουν συγχαρητήρια σ' ὅσους συναδέλφους ἐργάστησαν, ὅπως ἐπίσης καί στήν Κοινότητα γιά τήν οικονομική της συμβολή, ἅς εὐχηθούμε δέ πῶς τοῦ χρόνου σπουδαστές καί Κοινότητα θά ἔχουν τήν εὐκαιρία νά συνεργαστοῦν καί κάλι πιό στενά καί μέ περισσότερη κατανόηση.

Ἀξίζει, ἐξ ἄλλου, νά σημειωθεῖ, ἡ πρωτοβουλία τοῦ συν.Κ.Κοκομέλη πού ἔστειλε, μέ μία ομάδα σπουδαστῶν, ἕνα χαιρετιστήριο μήνυμα στήν Ἀλλάδα ἐπί τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν Χριστουγέννων καί τῆς Πρωτοχρονιάς. Τό μήνυμα αὐτό μετεδόθηκε στίς 31 Δεκεμβρίου ἀπό τήν ἑλληνική ἐκπομπή τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῶν Παρισίων.

Τέλος, ὕστερα ἀπό διαβήματα πού ἔκανε ἡ Ἐπιτροπή τῶν Ἑνοίκων στή Διεύθυνση τοῦ Περικτέρου, αὐτή ἡ τελευταία ἀπεδέχθη τό αἴτημα τῆς μείωσης τῆς τιμῆς τοῦ κέρματος τοῦ τηλεφώνου, πού ἦταν τό πιό ἀκριβό-ἀδίκως, ἀνάμεσα σ' ὅλα τὰ μερίπτερα τῆς Πανεπιστημιουπόλεως, καί τό αἴτημα τῆς συχνότερας ἀλλαγῆς τῶν σεντονιῶν, πού ἐναλλάσσονται κάθε μήνα. Τό πρῶτο αἴτημα ἔτέθη σέ ἐκτροπή. Οἱ ἔνοικοι ἀναμένουν ἀπό τήν Διεύθυνση νά ἐφαρμόσει καί τό δεύτερο. Ὅσο γιά τὰ ὑπόλοιπα ἔλυντα αἰτήματα τῶν σπουδαστῶν ἑνοίκων, θά συνεχίσουμε στό ἐπόμενο τεῦχος.

Διονύσιος Παυρόγιαννης

ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ
ΥΠΟΑΝΑΠΤΥΞΗ

Μέσα σέ δύο σημειώματα θά προσπαθήσουμε νά ξεκαθαρίσουμε τούς λόγους γιά τούς όποιους οί υποανάπτυκτες χώρες άπειλοϋνται ιδιαίτερα από πληθωριστικά φαινόμενα. Στο σημερινό σημείωμα θ' ασχοληθούμε μέ τίς πληθωριστικές πιέσεις πού όφείλονται στην έσωτερική διάρθρωση τής υποανάπτυκτης οικονομίας. Στο έπόμενο θά μιλήσουμε γιά τήν επίδραση του έξωτερικού ίσοζυγίου άπάνω στη νομισματική ίσορροπία τής ίδιας οικονομίας.

Αρχίζοντας πρέπει νά τονίσουμε ώρισμένα χαρακτηριστικά του πληθωρισμού άπαραίτητα γιά τήν κατανόηση τής άνάλυσης πού θ' ακολουθήσει. Λέγοντας ό-τι μία οικονομία βρίσκεται σέ κατάσταση πληθωρισμού έννοούμε γενικά, ό-τι τό κόστος τής ζωής υψώνεται ή, μέ άλλα λόγια, ό-τι ή αξία τής νομισματικής μονάδας έλαττώνεται υπό τόν όρο ό-τι αίτια μιας τέτιας κατάστασης είναι ή δυσαρμονία άνάμεσα στις άνάγκες και τά μέσα ίκανοποίησής τους. Δυσαρμονία πού έχει σάν άποτέλεσμα ό-τι ένα μέρος τής ζήτησης και γι' αυτό τείνει διαρκώς νά υψώσει τό κόστος τής ζωής.

Ο πληθωρισμός παρουσιάζεται έτσι σάν ένα γενικό φαινόμενο πού άφορά τό σύνολο μιας οικονομίας, πράγμα πού τόν ξεχωρίζει από τίς άπλές πληθωριστικές πιέσεις πού άμφανίζονται μόνο σέ ώρισμένους τομείς τής οικονομίας. Μία τέτια πίεση μπορεί ή ν' άπορροφηθεϊ άν ή διαφορά άνάμεσα στην προσφορά και τή ζήτηση μέσα στόν τομέα κάψει νά υπάρχει ή αντίθετα νά γενικευθεϊ και από πίεση νά μεταληθεϊ σέ φαινόμενο γενικό. Στηριγμένοι σ' αυτή τή διάκριση θά προσπαθήσουμε νά δοϋμε σέ ποιούς τομείς τής υποανάπτυκτης οικονομίας γεννιοϋνται πληθωριστικές πιέσεις και πώς γενικεύονται στό σύνολό τους.

Η άνάλυσή μας θά έχει σάν αντικείμενο μία οικονομία κλειστή, δηλ. χωρίς σχέσεις μέ άλλες οικονομίες. Μέσα σ' αυτό τό πλαίσιο θ' αντιμετωπίσουμε δύο περιπτώσεις: α) Μία περίπτωση στατική, δηλ. χωρίς πιθανότητες αύξησης τής παραγωγής και β) Μία περίπτωση δυναμική, μέ κύριο χαρακτηριστικό τήν προσπάθεια αύξησης τής παραγωγής.

Ο μηχανισμός τής εμφάνισης του πληθωρισμού είναι διαφορετικός στην κάθε μία άπ' αυτές τίς περιπτώσεις. Όμως ή αίτία είναι ή ίδια: άπ' τή μια μεριά έχουμε μία συνεχή αύξηση του πληθωρισμού, κι' άπ' τήν άλλη ένα επίπεδο παραγωγής πού όέ μπορεί νά ίκανοποιήσει τίς άνάγκες του. Η συνάρτηση των δύο αυτών δεδομένων οδηγεί μοιραία, κατά τόν όρισμό μας, στόν πληθωρισμό.

α) Στην περίπτωση πού όέν αντιμετωπίζουμε αύξηση τής προσφοράς, πράγμα πού στην πραγματικότητα συναντάμε πολύ συχνά, τό ποσοστό τής ζήτησης πού μένει άικανοποίητο δημιουργεί μία πληθωριστική πίεση στόν τομέα των καταναλωτικών άγαθών, πού τείνει νά εξαπλωθεϊ στό σύνολο τής οικονομίας. Εφ' όσον ή προσφορά όέν μπορεί ν' αύξηθεϊ, τό πλεόνασμα τής ζήτησης μεταφράζεται σέ υψωση των τιμών. Αν τώρα υπάρχουν άγαθά πού ή προσφορά τους είναι σέ θέση νά ίκανοποιήσει τή ζήτηση, θά ήταν φυσικό νά φανταστοϋμε ό-τι οί τιμές αυτών των άγαθών, τουλάχιστον, θά έπρεπε νά μένουν σταθερές. Όμως, ή στατιστική παρατήρηση δείχνει ό-τι συμβάλνει τό αντίθετο. Η αύξηση του κόστους τής ζωής άναγκάζει τούς παραγωγούς κι αυτών ακόμα των άγαθών νά υψώσουν τίς τιμές των προϊόντων τους, γιά νά διατηρήσουν σταθε-

ό βιοτικό τους επίπεδο." Έτσι, ή άρχική πίεση γενικεύεται στο σύνολο της οικονομίας.

β) Αν τώρα, τοποθετήσουμε την άνάλυσή μας σε ένα πλαίσιο δυναμικό, δηλ. αν φανταστούμε ότι θ' αύξησουμε την παραγωγή για να ικανοποιήσουμε τη ζήτηση, ό πληθωρισμός είναι ακόμα μεγαλύτερος. Πραγματικά, μιά ύψωση της παραγωγής σε μιά υποανάπτυκτη χώρα δέ μπορεί να πραγματοποιηθεί παρά μόνο μετά από μιά πολιτική επενδύσεων. Έξωδως γενιέται τό πρόβλημα της χρηματοδότησής τους. Το ύψος του εισοδήματος είναι τόσο χαμηλό πού δέν επιτρέπει την δημιουργία μιάς ελεύθερης αποταμίευσης σε ικανοποιητικό ύψος. Ένα πρόγραμμα επενδύσεων δέ μπορεί να βασιστεί παρά σε μιά πληθωριστική, τραπεζιτική πολιτική. Σ' αυτή την περίπτωση, έπειδή τό επίπεδο της άπασχόλησης νά ύψωνεί, θ' αντιμετωπίσουμε μιά καινούργια αύξηση της ζήτησης πού νά ύφείλεται στη δημιουργία των νέων εισοδημάτων.

Έξ' άλλου, τό επίπεδο της παραγωγής δέν πρόκειται να ύψωνεί σε τρόπο ώστε ν' αντιμετωπίσει την αύξημένη ζήτηση παρά μετά από ένα χρονικό διάστημα μεγαλύτερο ή μικρότερο, ανάλογα μέ την φύση των επενδύσεων. Έκομένως, ή αύξηση των τιμών είναι αναπόφευκτη. Αλλά, και όταν ακόμα άρχίζουν ν' άποδίδουν οι νέες επενδύσεις, είναι πολύ άμφίβολο τό ότι οι πληθωριστικές πιέσεις θ' άπορροφηθούν. Οι ανάγκες της υποανάπτυκτης οικονομίας είναι άναρίσιμες, και δέν μπορούν διά μιάς να ικανοποιηθούν όλες, μέ τρόπο ώστε νά ύπάρχει πάντα πίεση της ζήτησης σε ώρισμένους τομείς της οικονομίας πού γιό τους λόγους πού εξηγήσαμε στην περίπτωση (α) θά ζακλωθεί σε όλη την οικονομία και νά μεταληφεί σε γενικό πληθωριστικό φαινόμενο.

Η αντίθεση πού έγινε παραπάνω προϋποθέτει χώρες υποανάπτυκτες μέν, στις όποιες όμως τό τραπεζιτικό σύστημα είναι άρκετά ώργανομένο, ώστε να μπορεί να χρηματοδοτήσει μιά πολιτική οικονομικής ανάπτυξης και όπου ύπάρχει μιά στοιχειώδης άγορά πού επιτρέπει την προσρμογή των τιμών μεταξύ τους. Στις υποανάπτυκτες χώρες όπου τέτοιες προϋποθέσεις δέν ύπάρχουν, ό πληθωρισμός έχει διυφορετική προέλευση, ύφείλεται δέ κυρίως στις σχέσεις της υποανάπτυκτης οικονομίας μέ άλλες οικονομίες.

Στό έκόμενο σημείωμα, θά εξετάσουμε κι αυτή την περίπτωση, ώστε να έχουμε μιά γενική αντίληψη του θέματος, πού θά μās επιτρέπει, άργότερα, να εξετάσουμε τά μέσα πού νά μπορούσε να μεταχειριστεί μιά προγραμματισμένη οικονομία σε υποανάπτυκτη χώρα, για ν' άποφύγει τίς πληθωριστικές πιέσεις.

Δανάη Αργυριάδου

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Τό πρόβλημα τής κοινωνικής ασφάλισης είναι από τά πλέον σύγχρονα καί τά κατ'έξοχήν άπασχολούντα τό διάφορα κράτη. Από έννοιολογικής άπόψεως κατατάσσεται μεταξύ τών διαφόρων κοινωνικών δικαιωμάτων τά όποια κατεστρώθησαν ήδη είς διαφόρους διεθνείς συμβάσεις καί είς μερικά Συντάγματα, όπως τό γελλικόν του 1746 κλπ.

Από άπόψεως περιεχομένου διακρίνεται από τά μέχρι τουδεδε γνωστά συστήματα ίδιωτικής ή δημοσίας καλύψεως τών κινδύνων τών άπειλούντων τήν ζωήν, τήν ύγείαν καί τήν οικονομικήν δραστηριότητα του άτόμου. Αφετηρίαν έχουσα τά συστήματα αυτά, ή Κοινωνική Ασφάλις διατρέχει καί συμπαρολουθεϊ τό άτομον καθ'όλην τήν περίοδον τής ζωής του-έτι περισσότερον, λαμβάνει πρόνοιαν διά τόν πρό τής γενέσεως καί μετά τόν θάνατον αυτού χρόνον-είς μίαν καθολικήν κάλυψιν έναντι τών διαφόρων κινδύνων. Η ήλικία, τό φύλον, ή ύγεϊα, τό έπάγγελμα, ή είδικότης κλπ, ούδένα ή μικρόν ρόλον διαδραματίζουν.

Η Κοινωνική όμως Ασφάλις εύρίσκειται έμπροσθεν μιās ολοκληρου σειρας δυσκολιών, αϊ όποιαί άκριβώς τήν καθιστουν "πρόβλημα", θά έπιχειρηθι ένταυθα μία συντομωτάτη σκιαγράφησις του προβλήματος τούτου.

Α) Ορισμός τής Κοινωνικής Ασφάλισης. Είθισται οι συγγραφεις να έπιχειρουν τήν άνάλυσιν ενός θεσμου διά του όρισμου. Αύτή ή μέθοδος είναι κλασσική καί, κατά τήν άποψίν μας, έντελώς άντιεπιστημονική καί τυπολογική. Μία ολοκληρη έπιστήμη δε, όπως τείνει να γίνη ή κοινωνική ασφάλις, είναι άδύνατον να εύρη τήν έννοιολογικήν της τοποθέτησιν είς αυτόν ή εκείνον τόν όρισμόν. Ο όρ. σμός, άκλως περικλείει όρισμένα άπόψεις ή λύσεις δοσόμενας είς τό πρόβλημα. Καί τά δεδομένα του προβλήματος μας όέν είναι στοθερά.

Έν πάση περιπτώσει, ή Κοινωνική Ασφάλις είναι τό τέταρτον στάδιον - καί τό τελευταίον - είς τήν όλην ιστορικήν εξέλιξιν τής καλύψεως τών κινδύνων τών άπειλούντων τό άτομον.

α) Κατ'έρχην, ύπήρξε - καί ύπάρχει ακόμη είς πολλά κράτη - τό σύστημα τής προβλέψεως. Τεχνικως διεκρίνετο διά τής αντιμετώπισεως τών κινδύνων είτε υπό του άτόμου μεμονωμένως (διά τής ίδιωτικής άποταμιεύσεως), είτε υπό του συνόλου διά τής ίδρύσεως διαφόρων επαγγελματικών ή ταιικών Ταμείων άλληλοβοηθείας. Τά Ταμεία αυτά είχαν εύρειαν άνάπτυξιν είς μέν τήν Εύρώπην πρό καί μετά τόν χρόνον τής βιομηχανικής άναπτύξεως, είς δε τήν Ελλάδα, κατά τόν 19ον αιώνα καί σχεδόν εύθύς άμέσως μέ τήν ίδρύσιν του έλευθέρου ελληνικού κράτους. Εξακολουθουν ύφιστάμενα είς όλα σχεδόν τά κράτη ως έπικουρικά Ταμεία βοηθείας του πρός τά μέλη όρισμένου επαγγέλματος ή τάξεως.

κατά τήν έποχήν εκείνην, ή διά τής προβλέψεως κάλυψις τών κινδύνων εύρεν άριστον μέσον τό σωμαϊκόν άστικόν δικαίον καί τους περιωρισμένους κινδύνους από τήν έλλείψιν τής τεχνικής άναπτύξεως.

β) Η βιομηχανική επανάστασις άκριβώς καί ο πολλαπλασιασμός τών κινδύνων από τήν τεχνικήν εξέλιξιν επέβαλον τήν άλλαγήν του συστήματος καλύψεως των διά τής κοινωνικής βοηθείας υπό τών διαφόρων όργανισμών (οίκογένεια, νοσοκομεία, επαγγελματικά όργανώσεις, κράτη κλπ) πρός τά

Άτομα. Χαρακτηριστικόν τῆς περιόδου αὐτῆς, ἡ ὁποία καλύπτει τὸ δεύτερον ἡμισυ τοῦ 19ου αἰῶνος εἶναι ἡ ὑποταγή τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ πρόβλεψιν τῶν πραγματοποιουμένων εἰς τοὺς κόλπους τοῦ κράτους.

γ) Ἡ ἐλευθερία τῶν συναλλαγῶν καὶ τὰ δόγματα τῆς πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἐλευθερίας τῶν ἀστικῶν κρατῶν τῆς Δύσεως ὠδήγησαν εἰς κοινωνικὰς ἀνισότητας καὶ ἀδικίας τῶν ὁποίων ἡ ἓν μέρει ἐπανόρθωσις δέον νὰ ἀναληφθῇ ἀπὸ φορεῖς οἰκονομικῶς καὶ κοινωνικῶς ἰσχυροῦς. Ἡ ἀνάγκη αὐτὴ ὠδήγησεν εἰς τὸ σύστημα τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων αἱ ὁποῖαι ἐνεφανίσθησαν εἰς τὸ μεταξὺ τῶν δύο παγκοσμίων πολέμων χρονικὸν διάστημα. Ἡ ἀντιμετώπισις τῶν κινδύνων - κοινωνικῶν καὶ ἀπαιγέματικῶν ὅπως συνήθως ὠρίσθησαν ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης - πραγματοποιεῖται εἰς τὰ πλαίσια ὠρισμένης τάξεως ἢ ἐπαγγέλματος καὶ δι' ὠρισμένην περιοχὴν (βιομηχανικὴν, ἀγροτικὴν, ἀστικὴν) μιᾶς χώρας.

Τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων εἶναι ἡ μερικότης ὡς πρὸς τοὺς καλυπτομένους κινδύνους καὶ τὰ ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα, τὸ μὴ ὑποχρεωτικόν, καὶ ἡ ἐξάρτησις τῆς καλύψεως τῶν κινδύνων ἀπὸ τὴν συμμετοχὴν τῶν ἀσφαλιζομένων. Τοῦτο ἐκέραλλε τὴν ἀλλαγὴν καὶ τοῦ συστήματος τοῦτου δι' ἑνὸς συστήματος ὄντως ἐπαναστατικῆς καὶ πρωτοτύπου τῆς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως.

δ) Ἡ Κοινωνικὴ Ἀσφάλισις εἶναι μία προσπάθεια - λέγομεν προσπάθεια διότι μόλις μετὰ τὸν δεύτερον παγκόσμιον πόλεμον ἐμελετήθη καὶ ἤρχισεν ἐφαρμοστένη εἰς ὠρισμένα κράτη, ὅπως ἡ Ἀγγλία, ἡ Νέα Ζηλανδία κλπ - καλύψεως ὅλων τῶν κινδύνων δι' ὅλα τὰ άτομα μιᾶς χώρας ὑποχρεωτικῶς καὶ ὁμοιομόρφως. Πέραν τοῦτου μάλιστα ἀποφεύγεται τὸ κριτήριον τῆς ἐννοίας τοῦ κινδύνου (κοινωνικοῦ, φυσικολογικοῦ, οἰκονομικοῦ κλπ) καὶ ἐπιχειρεῖται ἡ θεμελίωσις τῆς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἐπὶ τοῦ κριτηρίου τῶν κοινωνικῶν βαρῶν. Ἀρκεῖ δηλαδὴ τὸ γεγονός, ὅτι ὠρισμένον ἄτομον δέον νὰ ὑποφέρῃ ὠρισμένα βάρη ὡς ἐκ τοῦ γεγονότος τῆς συμμετοχῆς του εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν δραστηριότητα, διὰ νὰ καλυφθῇ ἀσφαλιστικῶς. Τρία δὲ εἶναι τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως.

Β) Ἡ χρηματοδότησις. Ἀντιθέτως πρὸς τὰ λοιπὰ συστήματα, ἐνταῦθα τὸ οἰκονομικὸν βᾶρος φέρεται ὑφ' ὀλοκλήρου τοῦ πληθυσμοῦ μιᾶς χώρας ὑπὸ μορφήν φόρου (φορολογικοῦ ἢ δημοσιοποιήσεως τῶν εἰσφορῶν). Τοιοῦτοτρόπως συσφίγγονται οἱ δεσμοὶ μεταξὺ τῶν μελῶν μιᾶς κοινωνίας τῆς δποίας καὶ αἱ καλά καὶ αἱ ἄσχημοι περίοδοι ἐπιμερίζονται κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον μεταξὺ ὀλοκλήρου τοῦ πληθυσμοῦ.

Ἡ χρηματοδότησις προσδιορίζεται τελικῶς ἀπὸ τὸ μέγεθος τοῦ εἰσοδήματος μιᾶς χώρας, τὸ ὁποῖον, μετὰ τὴν σειρὰν του, προσδιορίζεται ἀπὸ τὸν φόρον διὰ τὰ ὑπάρχοντα κοινωνικὰ βάρη. Περαιτέρω, ἡ χρηματοδότησις προσδιορίζει τὰς τιμὰς τῶν ἀγαθῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐπιπίπτει, διαμορφώνει τάσεις εἰς τὴν ἀπασχόλησιν τοῦ πληθυσμοῦ καὶ κυρίως ἐπιφέρει μίαν ἄμεσον καὶ ἀποτελεσματικὴν ἀνακατανομήν τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος πρὸς τὰς ἀσθενεστέρους οἰκονομικὰς τάξεις.

Γ) Ὁ φορεὺς. Φορεὺς τῆς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως εἶναι τὸ ἴδιον τὸ κράτος ἢ ὀργανισμὸς δημοσίου δικαίου. Ἀπὸ αὐτῆς τῆς ἀπόψεως ἐπιχειρεῖται καὶ ἐλπίζεται βασιμῶς μία σταδιακὴ συγχώνευσις ἄλλων τῶν ἐπὶ μέρους ὀμοσίων, ἡμιὀμοσίων καὶ ἰδιωτικῶν φορέων, εἰς ἓνα εὐρωστὸν καὶ ἀπὸ τελεωματικόν.

α) Ἡ τεχνικὴ τῆς ἀσφαλίσεως. Ἡ τεχνικὴ ἀφορᾷ, ἀπ' ἑνὸς μὲν τὴν ὑπαγωγὴν ὅλων τῶν ἀτόμων εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἀπ' ἑτέρου δὲ ἀποβλέπει εἰς κάλυψιν ὅλων τῶν πιθανῶν κινδύνων. Τὸ ἐπάγγελμα, ἢ τὰς ἢ οἰκονομικὴν κατάστασις τῶν ἀσφαλιζομένων δέν διαδραματίζει οὐδένα σχεδὸν ρόλον. Οἱ κίνδυνοι ἀπ' ἑτέρου δέν διακρίνονται ἀναλόγως τῆς τοιαύτης ἢ τοιαύτης σπουδαιότητός των ἀλλὰ ἀντιμετωπίζονται ἅπαντες καὶ ἐξ ὀλοκλήρου.

β). 'Ο φορέας της ασφάλισης. 'Ο φορέας της ασφάλισης έχει σπουδαία ότητα από της απόψεως κυρίως της νομικής προσωπικότητας (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου), της παραλλήλου υπάρξεως ή μη, πλειόνων ταυτοχρόνως φορέων, και τέλος από της απόψεως των αναγκαίων εξόδων τά όποια ένδοτε είναι βαρύτερα. Πάντως η τελευταία μορφή φορέως είναι ή τοῦ δημοσίου δικαίου και δὴ ὑπό τοῦ κράτους ἐπιχειρουμένη. Διά τοῦ τρόπου αὐτοῦ ἐξασφαλίζεται ένδοτης εἰς τήν οἰοίκησιν, ταχύτης εἰς τήν οἰκονομικήν κίε σοραρά μετ' ως τῶν καλουμένων ἐξόδων παραγωγῆς τῆς ασφάλισης. Εἰς τὰς περισσοτέρας χώρας ὑφίσταται ἀκόμη ἡ πολλαπλότης τοῦ φορέως, γεγονός τό όποῖον προληματίζει σοραρωστήν ἀποτελεσματικὴν ἀσφάλισιν.

βΓ) Κοινωνικαί καί οἰκονομικαί συνέπειαι τῆς Κοινωνικῆς 'Ασφάλισης.

Ἐκ τῆς τοιαύτης ἡ τοιαύτης μορφῆς 'Ασφάλισης καί ἐκ τῶν δυνατῶν λύσεων τῶν ἀνωτέρω ἐπὶ μ'

οικονομικαί συνέπειαι, ἐκ τῶν όποίων ἰσοῦ αἱ σπουδαίωτεροι.

α- Ἐπιχειρεῖται ἀνακατανομή τοῦ εἰσοδήματος μίες χώρας κατὰ ποσοστόν καί κατὰ κατεύθυνσιν προσδιορισμένην ὑπό τῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς. Ἡ ἀνακατανομή αὐτή είναι ἄμεσος, εύκολος καί ἀποτελεσματικῆ.

β- Ὁραστηριοποιεῖται ἡ ἀπασχόλησις τοῦ πληθυσμοῦ κατὰ βούλησιν, ἐνισχύεται ἡ ὑποαπασχόλησις ὠρισμένων τάξεων καί γενικώτερον κατευθύνεται ὁ ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμός.

γ) Ἐνισχύεται ἡ ἀγοραστικῆ δύναμις ὠρισμένων τάξεων (ἐργατῶν, ἀγροτῶν, ἐλευθέρων ἐπαγγελματῶν), ἀπό τὰς όποιαις ἐλλείπει τό ρευστόν χρῆμα, καί ἐμμέσως ὑποροφθεῖται ἡ ἀναπτυξυστῆς παραγωγῆς ὠρισμένων ἐγχωρίων κυρίως προϊόντων πρὸς τά όποια κατευθύνεται ἡ ἠξημένη αὐτή ἀγοραστικῆ δύναμις.

δ- Γενικώτερον οἰά τῆς τοιαύτης ἡ τοιαύτης φορολογικῆς μορφῆς ἀσκεῖται ἡ υιοπουμένη δημοοικονομικῆ πολιτικῆ μίες χώρας, ἐπιρραύουσα δλοκληρον τόν κύκλον τῆς παραγωγῆς, διακινήσεως καί διανομῆς τοῦ εἰσοδήματος.

2) Ἡ διεθνῆς κοινωνικῆ 'Ασφάλισις καί ἡ Ἑλληνικῆ Νομοθεσία.

α- Τό θέμα τῆς κοινωνικῆς 'Ασφάλισης ἀπασχόλησεν ἐνωρίς τό διεθνές γραφετόν ἐργασίας ὡς καί διαφόρους διεθνεῖς συνδιασκεύειε ἡ διακυρήξεις. Οὕτω τό α.Γ.Ε. τῆς Γενεύης ἐπεξεργάσθη μερικῆς διεθνῆς Συμβάσεις ἀφοροῦσαι ἀποκλειστικῶς τό θέμα τοῦτο. Ἡ Διακήριξις ὁμοίως τῆς Φιλαοελφείας περιέλαβεν ὠρισμένα διατάξειε διά τήν ἀσφάλισιν. Τέλος τρεῖε διεθνῆς συνδιασκεύειε (ἡ τῆς Ἀσίας, τῆς Ἑγγύς Ἀνατολῆς καί τῆς ποτῆς Ἀμερικῆς) συνειληθήσαν διά τήν μελέτην τῆς Γεωργικῆς Κοινωνικῆς 'Ασφάλισης, ἡ όποια παρουσιάζει ὁξυτέραν δυσκολίαν εἰς τήν χρηματοδοτήσιν καί εἰς τήν οἰοίκησιν.

β- Τέλος, ὅσον νά ὑπογραμμισθῆ ἡ ἑλληνικῆ ἀσφαλιστικῆ νομοθεσία. Μολονότι ἐνωρίς ἤρχισεν νά ἐμφανίζεται ἡ ἀσφάλισις ὑπό τήν μορφήν τῶν κλασικῶν συστημάτων. Ταχέως ὁμως ἐσημειώθη ἡ μεταβολή πρὸς τό τελευταῖον σύστημα τῶν κοινωνικῶν 'Ασφάλισεων. Τό πλέον ὁμως θετικόν ἀποτέλεσμα εἰς τόν τομέα αὐτόν ἐπετεύχθη διά τοῦ προσφάτου νόμου τῶν Γεωργικῶν Κοιν. 'Ασφάλισεων, ὁ όποῖος ἐκάλυψε ἀφ' ἐνός μὲν ὅλους τοῦε με τήν γεωργίαν ἀσχολουμένους, ἀσχέτως περυσιακῆς ἡ οἰκογενειακῆς καταστάσεως, ἀφ' ἐτέρου δέ προβλέπει τήν δυνατότητα σταδιακῆς καλύψεως ὅλων τῶν κινδύνων (φυσιοοοικονομικῶν, ἡ ἐπαγγελματικῶν, ἡ κοινωνικῶν κινδύνων παραγωγῆς). Ὅσον ἀφορά τόν τεχνικόν τομέα, ἡ μὲν χρηματοδό-

την διεκπεραιώσιν υπό της κοινωνικής δράσεως κατά τό πλείστον αὐτῆς
ἢ οὐκ οἰκίησις ἐνεπιστεύθη εἰς αὐτόνομον ὄργανισμὸν δημοσίου δικαίου.

Συμπέρασμα: Τὸ πρόβλημα τῆς κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως παρουσιάζει τοῦτο
τό ἰσχυρότερον: Ἐνθὺν κατά τό πλείστον εἶναι γνωσταί αἱ ἐνδεδειγμένα
λύσεις, ὅμως μετά βραδύτητος καὶ πολλῆς περισκέψεως προχωρεῖ μία χώρα
εἰς τὴν ἐπιβολὴν των. Ὁ προβληματισμὸς, κατά συνέπειαν, ἐγκείται ἀ-
κριβῶς εἰς τὰς δυσκολίας αὐτάς, αἱ ὁποῖαι τελικῶς ἀναγονταὶ εἰς τό ὕ-
ψος τῶν ἐθνικῶν εἰσοδημάτων, εἰς τὴν ἀντίστασιν ὀρισμένων τάξεων ἢ ἐ-
παγγελματιῶν καὶ κυρίως εἰς τὴν μακρὰν ἱστορικὴν παράδοσιν, ἢ ὁποῖα κα-
τατιτυρανέτ τὰ "παλαιὰ ἔθνη" προσδεδεμένα εἰς μορφὰς ἀσφαλίσεως καταδικα-
σμένας μὲν, ἀλλὰ ἀνθισταμένας ἀκόμη εἰς τὰς μεταβολὰς ἐνιαυτοῦ ἀσφαλί-
σεως. καθ' ὅσον μία χώρα ἐπιτυγχάνει καλλίτερον συνδιασμὸν τῶν γνωστῶν
αὐτῶν λύσεων πρὸς τὰς ὑφισταμένας ἐθνικὰς κοινωνικὰς καὶ οἰκονομικὰς
συνθήκας κατά τό μέτρον τοῦτο καὶ τό "πρόβλημα" τῆς κοινωνικῆς Ἀ-
σφαλίσεως γίνεται πραγματικότης.

Διονύσιος Μαυρογιάννης.

Ο συνάδελφος θέμης Τασούλης, μία απ' τις συμπαθητικότερες μορφές του παρισινού φοιτητικού κοσμου. Χρόνια τώρα παλεύει για τις δύο του μεγάλες αγάπες: τη λογοτεχνία και το σινεμά. Παρουσιάζοντας ένα απ' τα καλιά του διηγήματα (γράφτηκε τό χειμώνα του 1960) θέλουμε να τραβήξουμε την προσοχή των συναδέλφων στο ενδιαίθητο και βαθιά ανθρώπινο γράφιμό του. Τοῦ εύχόμαστε κάθε επιτυχία στις προσπάθειές του και περιμένουμε απ' αὐτόν ὄλο και καλύτερες δημιουργίες.

Τ Ο Δ Λ Σ Κ Α Λ Α Κ Ι

-Κουλούρια φρέσκα...Φρέσκα κουλούρια...

"Ένας έντρας πλησίασε κι άφησε στην τάβλα δύο δραχμές.

-Ορίστε, κύριος...

Τό αδύνατο κερένιο χέρι έδωσε ένα κουλούρι.

-Νά σ'ας δώσω και τυρί νά γίνει δύο δραχμές;

-Όχι, άσε...

-Μά, νά νοστιμίσει, κύριος...

Ή σιλουέττα χάθηκε στο βάθος του δρόμου.

-Κουλούρια φρέσκα...Φρέσκα κουλούρια... Πάει, χάθηκε και τούτη ή μέρα. Όκου νάσαι πέφτει τό σκοτάδι για καλά. Σε λίγο όλα σε τούτο τό στενό θά μοιάζουν κιά μέ σκιές. Τό φηλό τό μέγαρο κόβει απ' τ'άπέναντι τις τελευταίες φωτιές της ήμέρας. Και τό άλλο τό φηλό από δίπλα του, και τ'έλλο παρακάτω, κι άλλα τόσα πού ύφάνονται μέ κομπασμό νά σβήσουνε τό φως της ήμέρας προτού νά σβήσει από μοναχό του. Από κείνο τό φηλό, τό μεσιανό, τό καινούργιο, θά κατεβεί όπου νάσαι ή Γεωργία. Θά σκολάσει τό μοδιστράδικο. Θάσαι κι άλλες πολλές μαζί της, μέ γέλια και χαχανητά, όπως κάθε βράδι... Δεινή ξεκόβει, έρχεται μπρός στην τάβλα μου, αφήνει μία δραχμή, και κέρνει ένα κουλούρι... Κανείς δέν πλησιάζει στην τάβλα μου την ώρα τούτη. Κουάχα έκεινη κάθε βράδι, σά νά τό κάνει από σκόπου. Ποιός ξέρει τί νά της συμβαίνει... Νάσαι, λές, μόνη της στον κόμο; Νά μή βρίσκει ζεστό φαί στο σπίτι; Ποιός ξέρει... Τό σκοτάδι έδωσε σφιχτά κι από τις τέσσερες μεργιές τον ασφαλτοστρωμένο δρόμο. Κουάχα εκεί φηλά ένα πλατύ ανοιχτόχρωμο χαράκι κρατάει ακόμα τη μέρα. Έν'άστéρι ξεκόλλησε και κατρακύλισε σαν άστραπή. Τό κατάπιε ή άντικρυνή σκεπή... Νά μπορούσα νάσαι μια προσευχή... Κου τόχε μάθα ή μάνα μου. Ήτανε κι αυτό μια έλπίδα, ένα φως πού ξεκόλλαγε νά πάει νά πέσει κάπου, σε κάποια άγκαλιά νά τη γεμίσει. Τώρα πάει κι αυτό. Είναι οι πύες, τό έκοδίζουν... Ακούγονται βήματα στο πλακόστρωτο κει, οδρόμιο. Περνάνε οι άνθρώποι συνέχεια από μπροστά μου. Κάπου πηγαινούν. Υπάρχει ένας σκοπός. Ένα γέλιο, μια κίνηση, μια παρέα, ένας συλλογισμός. Κακραίνουνε, πιδ κάτω γίνουνται άχνές σκιές, για κάποιο προορισμό... Ακούγονται φωνές και όδρυβοι. Τά φωτα της πόλης άνάβουν.

Περνοῦν κάθε τόσο μικρά γρήγορα αὐτοκίνητα. Κατεβαίνουν πρὸς τὸν κεντρικὸ ὁδὸ. Ὁ ἀκοστόλης ὁ ἀστυφύλακας κάθεται στὴν παρακάτω γωνία καὶ τὰ διαβάζει ὅλα πρὸς τὰ πέρα. Καὶ περνοῦνε καὶ φεύγουν καὶ χάνονται. Για κάποιον προορισμό... Οἱ ἄνθρωποι ζοῦνε.

-Κουλούρια φρέσκα... Φρέσκα κουλούρια...

"ἔφησε τὴν τάβλα στὸ διπλανὸ κεισοῦλι. Ποιὸς θαρχόταν κιὰ τέτια ἔφα; Σέ λίγο θάπρεκε νὰ πάρει τὸ ὁδὸ γιὰ τὸ σίτι. Κάθισε στὸ κεισοῦλι, οἶπλα στὴν τάβλα του...

-Ἰῶς κερνοῦν τὰ χρόνια... θὰ τὴν ἀφήσω κιὰ τούτη τὴ δουλειά. θὰ πάω στὸν ἄδερφο τὸ Γιάννη κού μου ὑποσχέθηκε νὰ μὲ πάρει στὸ ἐργοστάσιο νὰ δουλέψω μαζί του... Ἡ πάρει ὁ δίκολος, δάδεκα χρόνια μὲ τὴν τάβλα στὸ χέρι... Τίς κιὸ πολλές φορές σὲ τούτη τὴ γωνιά... Καὶ νάβγαίνε καὶ τίποτα; Ἰσα-ἴσα γι' ἀντίκαλοι στὸ θάνατο, κι ἀντίκαλοι ἀδύνατοι. Κι ἔτσι καὶ μείνει ἡ τάβλα χωρὶς τὰ χέρια νὰ μπορούν νὰ τὴ σηκώσουν... τότε; Ἡ τί νὰ τὰ σκέφτεται κανεὶς... "ἂν εἶναι νάρθουνε θαρροῦν. Πῶς νὰ βάλουμε τὴν πλάτη μας γιὰ νὰ κρατῶμε τὴν πόρτα ασφαλιστὴ. Δέ φουσκῶνε νὰ δυνατοὶ ἀγέρηδες... Ἰῶς πέρασαν καὶ πῶς κερνοῦν τὰ χρόνια... Ἡμα τὸ δεῖς καὶ τὸ κιστέφεις τὸ πόσο γρήγορα περνοῦν, κάθεσαι κιὰ καὶ σκέφτεσαι γιὰ τὸν τελειωμό... Ἄς, τί νὰ τὴν κάνεις τὴ ζωὴ; Κι ὅμως μπορεῖ νὰ χρειάζεται, ἂν ὄχι τίποτ' ἄλλο, θὰ ἴδεις ἐκεῖνο κού θαρδεῖ... Τί νὰ ἴδεις κανεὶς; Ἄποῦτοι κού περνοῦνε, τί μπορούν νὰ ἴδουν;... Εἰ' ὄλοι τους τρελλοί... περισσότερὸ τρελλοί κι ἀπὸ τὴ μάνα μου... Ἡ μάνα μου τρελλή; Τοῦτο δέν εἶν' ἀλήθεια. Ὁχι. Ἰοτὲ δέ θὰ μπορέσει νὰ γίνεϊ ἀλήθεια μέσα μου, Κι ἔς λέει ὁ κόσμος. Κι ἔς ἀσπίσαν τὰ μαλλιά της ἀπὸ τότε, κι ἔς εἶναι πάντα της... τρελλή... Ἄν ἦτανε, κι ὅμως τώρα...

"Ἀπόψε πάλι πῶς θὰ γυρίσω σίτι, θὰ ὀρήσει μέσ' στὴν ἀγκαλιά μου, θ' ἀνοίξει διέπλατα τὰ μάτια καὶ θ' ἀρχίσει κάλι: "Καλῶς τὸ δασκαλάκι μου. Ἡ μαθαίνεις γράμματα πολλά στὰ παιδιὰ, νὰ γίνουνε δασκάλοι σάν καὶ σένα... " Κι ὅποτε θὰ καθίσει ὅπως πάντα κοντά μου καὶ θ' ἀρχίσει νὰ λέει πόσο μεγάλος εἶμαι, πῶς εἶμαι ὅλος ὁ κόσμος, πῶς θὰ πρέπει τοῦ χρόνου νὰ τὸν κυβερνήσω, νὰ κατεῖσω τ' ἄστρα, νὰ σταματήσω τοὺς ἀγέρηδες, νὰ ἴδω μέσ' στίς χουφτιές της ὅλες τίς θάλασσες τίς ἀέραντες νὰ κένω ὅλους τοὺς ἀνθρώπους καλοῦς, νὰ μὴν ἔχουν κιὰ πολυβόλα, νὰ μὴ σκοτώνουν κιὰ ἀνθρώπους... Ἰστερα θὰ τρέξει νὰ κρυφτεῖ στὸ διπλανὸ δωμάτιο καὶ θὰ φωνάζει: "Τὸ πολυβόλο, Μιχάλη μου τὸ πολυβόλο. Φύγε ἀπὸ κεῖ, θὰ σέ σκοτώσει..." Πῶς τὰ ἔβρω κιὰ ὅλ' αὐτὰ. Ἰῶς τάχω συνηθίσει... σάν τὴν ἥλιο κού δύνει κι ἀνατέλλει...

"Ἰνὸς χρόνου θάμουνε δέ θάμουνε τότε... Ἰοῦ νὰ θυμᾶμαι; Ἐκείνη ἡ θειά ἡ Ἀσκούνα μου τᾶπε μιὰ φορά κι ἔχω μιὰ ἰδέα γιὰ δαῦτα:

Ἡ κιὰ μέρα, τότε κού ἦταν πόλεμος, τὸν πατέρα τὸν πῆραν οἱ Γερμανοὶ κού που μακριά... Ἡτανε κι ἄλλοι κού... Ἄπέναντι ἑνα πολυβόλο... Ἄν τὸν εἶδαν κιὰ ποτὲς. Ἡ μάνα μου θέλει νὰ κιστεύει πῶς ἄκουσε τὸν κρότο τοῦ ὄπλου, πῶς τὸν εἶδε νὰ πέφτει, πῶς τῆς ἔγνεφε... Ποιὸς τῆς ἀρνιέται τὸ δικαίωμα αὐτό; Ἐλέπει τὸν ἦρα στήμένο ἀπέναντι ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς. Κάθε φορὰ μ' ἔναν τρόπο διέφορο. Τῆ μιὰ μέρα θᾶναι ἀπόγεμα. θὰ σέρνε-ται τὸ ἀνοιξιὰτικο ἀγεράκι, θὰ παίρνει τίς εὐωδιές, θὰ τίς πηγαίνει σ' ἄλλους τόπους, τὰ δέντρα θὰ κουνιοῦνται στὸ διάβα του γιὰ νὰ θυμίζου πῶς εἶναι ζωντανά, τίποτα δέ θ' ἀκούγεται καὶ ζαφνικά... Ἡ κἀνη θὰ χοροπηδᾷ, τὰ σῶματα θὰ πέφτουνε καὶ θὰ λουφάζουν, τὰ χέσια θὰ σφίγγουν τὰ χορτάρια, κἀπου νὰ γαντζοθεῖν στὸ χεῖλος τοῦ ἕκτου γκοσμοῦ. Μιὰν ἄλλη μέρα πάλι, θᾶναι πρῶινε. Ἡ κιὰ καταιγίδα θ' ἀναπαύσει ὅλον τὸν κόσμο. Τὰ δέντρα θὰ παύσουνε καὶ θ' ἀκουμποῦν τὴ γῆ. Τὰ κύματα θὰ καταλύσου-νε τοὺς βράχους καὶ τίς ἀμμουδιές. Οἱ ἐρημιές θὰ σέρνουνε τὴν ἡσυχία τους πῶς ἀπὸ κείνον τὸν ψηλὸ τὸ βράχο, μέσα σὲ κείνη τὴ βαθεῖα χαρά-δρα, ὁ ἀγέρας θὰ κερνᾷ, θὰ σπρώχνει τίς ἀνθρώπινες πλάτες, κάποιος θὰ

νά ξέρει από εύτυχία, ένας βραμιζοειδής, σκουπισμένος δρόμος; Από ένα καλό λόγο, μία κουβέντα, μία γνωριμία, κάτι που γίνεται, κάτι που θα γίνει. Έδώ, σε μένα, δε γίνεται τίποτα. Τα βήματα πλησιάζουν, στέκουν μπροστά στην τάβλα, ρίχνουν τη βραχυμή, παίρνουν το κουλούρι. Τις περισσότερες φορές δε με κυττάζουν, με σιγαίνονται, δέν τους ενδιώττω. Άσιστρά πάντα ένα "ναί" ή ένα "όχι". Κανένα σχέδιο, κανένα βήσιμο, καμιά έλκίδα. Οι άνεργοι αιώλάνονται στους έξιους. Ετοιμάστηκες να φύγει. Τώρα πήρε το δρόμο για το σπίτι. "Στορίσε τη γωνία," έβλεπε τότε, μία κλάτη να προχωράει μπροστά του. Έδωχε την ίδια ηλικία μ' αυτόν. Καίως έστριβε το κεφάλι για να δει τις βιτρίνες, φαινόταν να μην έχει καμιά έννοια. Δίχε όψη γραμματισμένου, μπορεί να σπούδαζε και δάσκαλος, ποιός ξέρει; Για τους εύτυχισμένους δέν είναι δύσκολο. Περιοδύσε τώρα απ' τους κεντρικούς δρόμους της πόλης. Τα θέατρα, οι κινηματογράφοι, τα κέντρα, τα φώτα, οι άνεργοι, το γέλιο τό βέγνοιαστο. Ξικεί στο βάθος ενός λαχασοκλαστέιου, έστράφτει ένα διαπάντι. Βυθύνουν έσοποι για άδες κολλαρισμένοι, κάτι λένε και γελούν, ή ξεχασιά μένει μέσ' στο ποτήρι τους, καθώς σηκώνουν και τό γέρνοντας στο στόμα τους. Από πού έρχονται; Πού πάνε; Ίως περνούν; Τι σκέπτονται; Είναι και τούτοι άνθρωποι και σκέπτονται, δε μπορεί, και ζούνε τη ζωή αυτή και τους άρέσει να τη λένε μεγάλη. Μπορεί να χουνε και όικιο που τη λένε έτσι.

Ένα σιγαλό άερόσι έρχεται από την αντίθετη μεριά, γλύφει τό δρόμο και σηκώνει μαζί του δύο - τρία μικρά καλιόχαρτα, μαζεμμένα στην όψη του κεσοδρομίου. Στην έέναντι βιτρίνα στέκονται δύο κοπέλλες, και δείχνουνε κάτι, ή μία στην έλλη. Άθριο, ίσως νάρθουνε να τ' αγοράσουν.

Ο κόσμος βαδίζει, μιλάει, χειρονομεί. Οι καρδιές, οι σκέψεις ζούν. Οι κρίσεις και τά βήματα έχουν κάποιο προορισμό.

Δυνάμωσε τό βήμα του, κόντρα στο άπαλό και ξεκούραστο βέδισμα του κλατιού κεσοδρομίου. Ή νύχτα καλεύει να τά κλείσει όλα μέσα στη μαύρη της σιαή. Ξεκινάει άχόρταγη, από καί φηλά, απ' τ' άστέρια, κατεβαίνει μαύρος χείμαρρος, μαυρίζει τον άέρα, φτάνει ός τις κολώνες του δρόμου. Ή ζωή σιάχνει την έμυνά της. Ηιά βεντάλια έχτίνες ξεπεύγει απ' τό φανάρι του δρόμου και φωτίζει τ' άλλόκληρο έμείνο κλαδί του δέντρου, τη σαμική άσφαλο, τις έχνές σιλουέτες, τά χρώματα, τις ράχες των αυτοκινήτων, τη σιωπή που κλανιάται στη μέση του δρόμου, κι ύστερα σήνουν σαν όμύχλη, κάποι άπέναντι.

Προχωρεί μέ βήμα όλο και πιο γρήγορο. Τό κλαδί του κοντόχουτρού δέντρο, ξεκεταγμένο άδιάρητα στη μέση του δρόμου, τό διακρίνει την ύρα που στρίβει μέσα σε κάποιο στενό, έκει προς τό τέλος του δρόμου. Τό στενό συνοικιακό δρομάκι γέρνει προς τά κάτω. Ξικεί, προς τη μέση, είναι τό σπίτι του.

Πάει και σήμερα ή μέρα. Ή ύοια, όπως πάντα. Χωρίς έλκίδα, χωρίς μία προετοιμασία για κάποιο άγώνα, χωρίς καμιά λαχτάρα, χωρίς έκεινο τό κάτι τό άλλοιώτικο.

Δίχε άρχίσει να φιχαλίζει. Ή άνοιξη δέν είχε μπορέσει να ρθει άκόμα, σέτος. Ήρήγορες φιχάλες χόρευαν στις κεραμιθένιες σκεπές της θαμής συνοικίας, σκεδόν κάθε βράδι, τώρα τελευταία. Ο ηιχάλης βιάστηκε. Άνοιξε τη χαμηλή πόρτα της αύλης και γάθηκε μέσα στο μισσοκότεινο σπίτι. Ή πόρτα ήταν άνοιχτή. Προς τό βάθος, έκει, στο τελευταίο δωμάτιο, έάπρεκε να καίει κάποιο φώς. Άφουγκράστηκες. Καμιά φωνή, κανέναν θόρυβο, καμιά άγκαλιά να κλείσει μέσα της τό δασκαλάκι. Άσησε την τάβλα, άνοιξε τη μεσιανή πόρτα. Άνώνια: "Κάνα." "Ένας ξερός θόρυβος και σε λίγο μία σιλουέτα να κλησιάζει στο σουρουπωμένο δωμάτιο. Ή μάνα κλασίασε. Στάθηκε κοντά του. Τόν κύτταξε.

"Άργησες, κιχέλη μου. Κύτταξα τη βροχή πάλι να πέφτει και σε σκεφτόμουνε."

Μιχάλη μου; Ψηλά στο σκοτεινό ουρανό, γράφτηκε μια αστραπή, πέρασε απ' τὸ φηλό φεγγίτη τοῦ παραθυριοῦ καὶ φώτισε τὰ πρόσωπά τους. Μιχάλη μου; Μιχάλη μου; Τὸ ὄνομα... Τὸ ὄνομά του... Ἐμοιαζε νάταν ἐτούτη τὴ στιγμή γιὰ κείνη ὁ Μιχάλης; Ὁ κουλουράς; Ὁ φτωχός; Ὁ ἀγράμματος; Ἠήπως ἡ λάμψη ἐκείνης τῆς αστραπῆς κούγγεισε πρὶν ἐπὶ λίγο τὸ διάδρομο πῆρε μαζί της τὴν εὐτυχία καὶ τὴν δυστυχία, πῆρε τὸ δάσκαλο, τὸς πολέμους, τὰ πολυβόλα, τοὺς πεθαμούς, τὸ χῶρος; Ἠήπως τὰ πῆρε διὰ αὐτὰ στὸν οὐρανὸ ἐκεῖ ψηλά πού ἐσβησε, καὶ ἔφησε κάτω στὸ στενὸ διάδρομο τὴν ἐλήθεια; Ἠήπως ἡ ὥρα ἐνός λυτρωμοῦ, ἐνός πεπρωμένου, βαθιά μέσα ἀπ' τὰ σύννεφα εἶχε κυλήσει ἐκεῖ κάτω κοντά τους μὲ τίς κρότες φιχάλες; Εὐτυχία, ἐσύ, μπορεῖ νάσαι τόσο μεγάλη; καὶ οὐ καρδιά μπορεῖς νὰ κρατᾷς τὰ χτυπήματα μιᾶς λαχτάρας; Ἦτανε μιὰ σκέψη, μιὰ γέννα, κάποιια σκέψη πού ἦρθε στὰ γρήγορα, σάν ἐκείνη τὴν αστραπή πού πέρασε, πρὶν ἀπὸ λίγο, ἐμέτρητους πόθους, κάτω ἀπ' τὸν ἴσκιό μιᾶς στιγμῆς.

Μιχάλη μου. Ἡ ὥρα ἐκείνη ἡ διαφορετικὴ, ἡ λέξη, τ' ὄνομά του ὅπως δὲν τόχε λησάνουσαι ἀπ' τὸ στόμα της.

Στὸν ἥσυχο σκοτεινὸ χῶρο, τὰ χέρια ἔμειναν ἀκούνητα, τὰ λόγια στερεμένα, οἱ φῶβοι, οἱ δάσκαλοι, οἱ πεθαμοὶ ξεχάστηκαν, ἴδιον "Μιχάλη μου". Ἦτανε ἀλήθεια; θά ἔκανε ὁ κόσμος νὰ τὴ λῆει τρολλή;

Ἄργα, σάν κοιμισμένος, ἔκανε δύο - τρία βήματα πού τὸν χέριζαν ἀπὸ κείνη. Ἦθελε νὰ βεβαιωθεῖ. Ἐτάθησε πολὺ κοντά της. Ἀκούμπησε τὰ χέρια στοὺς ὤμους της. Τὴν αὐτῆς. Μποροῦσε τώρα νὰ διακρίνει δύο μάτια ἦ- ρεμα, καὶ ἀγκυλιὰ ζεστή.

Ἡ βροχή συνέχισε νὰ ὑγραίνει τὸ μικρὸ κατηφορικὸ δρόμο τῆς ἥσυχης συνοικίας. Τοῦτο τὸ βράδι, κάποιος περαστικὸς δὲ θά μπορούσε ν' ἀκούσει ἐκεῖ πρὸς τὸ βᾶθος αὐτῆς τῆς αὐλῆς κανένα σκοτωμὸ, κανένα πολυβόλο, κανένα ἀγῶνα, κανένα μῦθος. Ἐδίριζε ἡ βροχή, τίς σιδόνες τῆς κολίας καὶ τῆς ἐσχημῆς μοίρας καὶ δρόσιζε ἔτσι ὅπως εἶχε ἀρχίσει νὰ πέφτει ἕνα λουλουδι, ἔξω στὴν αὐλή, πούχε προφτάσει νὰ φέρει τὴν ἀνοιξή.

Θέμης Τασούλης

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ Ο ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Μέσα στην τελευταία ευρωπαϊκή κινηματογραφική παραγωγή μπορεί κανείς να παρατηρήσει ένα περίεργο φαινόμενο - μοναδικό στην ιστορία του κινηματογράφου: μία θεματική στροφή προς τη γυναίκα.

Σκηνοθέτες διαφορετικών προσωπικοτήτων και χωρών εγκαταλείπουν σχεδόν ταυτόχρονα τον τελείως εξωτερικόν μέχρι τώρα τρόπο θεώρησης της γυναίκας κι ομαδικά επιχειρούν μία από τα μέσα γνωριμία μαζί της.

Από ΕΙΠΗΛΟ στις ιστορίες των ανδρών γίνεται ο φορέας του ενδιαφέροντος και ΓΥΝΑΙΚΑ ή προσιάθεια των διαφόρων σκηνοθετών να την γνωρίσουν και να την γνωρίσουν και σε μας.

Τα προβλήματα της, ο τρόπος γενικά που η σύγχρονη κοινωνία τη βλέπει και την φτιάχνει, κερνούν σε πρώτο πλάνο επικαιρότητας.

Ήδη του ο τελευταίος μεγάλος πόλεμος είναι αρκετά μακριά και τον επόμενο φαίνεται ότι έχοντας ανακαλύψει την άτομική βόμβα θα καταφέρουμε να τον αποσύγουμε, τώρα που ο άνθρωπος παίρνει συνείδηση της καινούργιας εποχής που διακνύει, της ατομικής εποχής, λογικό ίσως είναι να θέλει να επιθεωρήσει τις παρατάξεις του και, εν ανάγκη, να τις ανακατατάξει.

Λογικό επίσης είναι το πρόβλημα του ζευγαρώματος και επομένως και το της γυναίκας να απασχολεί τα πνεύματα που αφήνουν τη ματιά τους να εισχωρήσει εξεταστικά στην κοινωνική μας διάρθρωση, μιας κι αποτελεί τη βάση της ύπαρξής της.

Είναι λοιπόν φυσικό, το καθρέφτισμα αυτής της τάσης στον κινηματογράφο που είναι το πιο δεμένο με την εποχή μας μέσο έκφρασης.

Όπωςδήποτε η σχετικότητα είναι μεγάλη μέσα στον τρόπο που ο κάθε σκηνοθέτης είδε το πρόβλημα, καθώς μεγάλες είναι κι οι διαφορές μεταξύ των έργων. Υπάρχουν όμως πολλά κοινά σημεία πάνω στα "συμπεράσματα" ικανά έστω και για αυτό μόνο το λόγο να κινήσουν το ενδιαφέρον μας:

1) Κλείσιμο του κάθε μέλους του ζευγαριού στον εαυτό του κάτω από την εξωτερική πίεση και τα προβλήματα που του δημιουργεί. Επομένως έλλειψη επικοινωνίας. Επομένως αποτυχία.

2) Η γυναίκα κραμένει πιο "θελής" κάτω απ'αυτή την πίεση και το "λέθος" στην εκάστοτε περίπτωση είναι του άντρα.

"Περικλέτεια" Η. ΑΡΤΟΥΝΙΟΝΙ.

Σε μία κρουαζιέρα, γνωρίζονται, αγαπιούνται, κάνουν έρωτα στην έξοχη, ενώ ένα τραίνο κερνάει δίπλα τους. Ο κείνος της προτείνει γάμο. Πάνε σ'ένα ξενοδοχείο. Εκείνη είναι κουρασμένη και χαπλώνει. Αύτος πάει μία βόλτα στο σαλόνι. Καθώς εκείνος άργει να γυρίσει, εκείνη, άνησυχώντας, ντύνεται και τον φάχνει στις τεράστιες κδεις αίθουσες, του πολυτελούς ξενοδοχείου και τον βρίσκει να κάνει έρωτα πάνω σ'έναν καναπέ, με μία γυναίκα που του ζητάει λεφτά, καθώς εκείνος σηκώνεται

1.- Μέσα στα έργα που θα αναφέρουμε, το κλείσιμο - ή εξωτερική πίεση και ο "ένοχος" δεν εξηγούνται αλλά φαίνονται.

γιά να ακολουθήσει 'εκείνη. υγαίνουν έξω. Αύτός κάθεται σ' ένα παγκάκι και κλαίει ενώ 'εκείνη, όχι χωρίς δισταγμό, του χαϊδεύει τό κεφαλί

1 1 1 1 1 1

" Ζίλ έ Ζίμ " Φ. ΤΥΦΑ.

Δύο φίλοι γνωρίζουν μία γυναίκα. Σ' ένα περίκτο, ενώ αυτός άπογράφουν φίλκε, 'εκείνη κηράει στό λυκούανα. 'Ο ένας τήν παντρεύεται και οι δύο ο μαζί δέν τήν Ικανοποιούν. Τούς άπατάει μ' ένα τρίτο. Στο τέλος 'Σκείνη αυτοκτονή καμσούροντας μαζίτης τόν Ζίμ.

" Νύχτα " Μ. ΑΝΤΩΝΙΟΥΚΙ.

'Ένα ζευγάρι στό διάστημα μιās νύχτας ανακαλύπτει ότι δέν άγαπιέται πιά, όπως νόμιζε μέχρι τότε. Στο διάστημα αυτό αυτός κόντεψε να κάνει έρωτα μέ μία νυμφομανή σ' ένα νοσοκομείο χωρίς σχεδόν να τό καταλάβει, ενώ άργώτερα κάνει έρωτικές προτάσεις σέ μία κοπέλλα πού συναντάει σ' ένα πάρτυ. 'Η κοπέλλα τόν στέλνει στή γυναίκα του. 'Εκείνη τόν βλέπει να φλερτάρει μέ τήν κοπέλλα και δέχεται τήν πρόταση ενός νεαρού να πάνε μία βόλτα, άρνείται ρά, παρα-πέρα, γυρίζει στό πάρτυ, 'Εκείνος τή βλέπει να γυρίζει μέ τόν ήλιον και ούτε καν τή ρωτάει πού είταν.

'Ο βιομήχανος πούδίνει τό πάρτυ τού προτείνει να δουλέψει γι' αυτόν κι 'Εκείνος καρδλο πού είναι συγγραφέας μέ έπιτυχία θα δαχτεί διότι τά οικονομικά οέν πάνε καλά.

Τό πρωί, ομοσχίζοντας τό πάρκο τής βίλλας για να φύγουν, 'Εκείνη τού διαβάζει ένα έρωτικό γράμμα (πολύ καλά γραμμένο) όπου κάποιος υπόσχεεται σέ κάποια έρωτα αλώνιο. 'Εκείνος ρωτάει ποιανού είναι. 'Εκείνη τού άπαντάει κλαίγοντας ότι τής τό είχε γράψει αυτός λίγο μετά τό γάμο. Και 'Εκείνος τής κάνει έρωτα κλαίγοντας.

" Νέου από τόν καθρέφτη " Μπεργκιμιν.

'Ο πατέρας, ο γυιός, ή κόρη και ο άντρας της περνάνε στήν έξοχή τής διακοπές των έορτών. 'Ο πατέρας είναι συγγραφέας και γυρίζει από ένα τζεζοί στήν 'Αμερική, όπου, είχε μία άποτυχημένη άποπειρα αυτοκτονίας. 'Ο γυιός πάει ακόμα σχολείο. 'Η κόρη έχει έναν άντρα πού τήν αγαπάει, άκούει όμως κάτι "φωνές" τή νύχτα. Βάζουν τή καλλίτερή τους θέληση για να ομοσκεούσουν, αλλά δέν τά καταφέρνουν. Τό βράδυ ή κόρη άρνήται στόν άντρα της να τήν φιλήσει στό κρεβάτι, αυτός κοιμάται και 'Εκείνη άκούγοντας τής "φωνές" πάει σ' ένα άδειο δωμάτιο και αυτοικανοποιείται. Κάσός τά τρώσιμα έχουν τελειώσει, ο πατέρας και ο άντρας πάνε μέ τή βενζινακάτο στή πόλη. 'Η κόρη άκούει πάλι τής φωνές και καθώς ο άδελφός της είναι όπλα κάνει έρωτα μαζί του. Καταλαμβάνεται από νευρική κρίση και όταν ο πατέρας της και ο άντρας της γυρίζουν τήν μεταφέρουν στή κλινική.

" Βίβρ σά βί " Ζ. Α. ΓΚΟΝΤΑΡ.

Μία κοπέλλα έχει άνηκη χρημάτων. Ζητάει από τούς φίλους της πού τής άρνοούνται. Γίνεται πόρνη. βρίσκει προστάτη. Αγαπάει κάποιον, τά παρατάει και πάει μαζί του. Δέν είναι Ικανός να τήν κρατήσει, ξαναγυρίζει μέ τόν προστάτη και σέ μία φασαρία πού έχει αυτός για κάποιο "παίρτο" μέ κάτι ύποπτους τήν σκοτώνουν.

"Εκλειψη" Μ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Μιά κοπέλλα διακόπτει μέ τό διανοούμενο φίλο της, διότι ΤΑ ΞΙΠΑΝ ΟΔΑ ΚΑΙ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΝΑ ΚΑΝΟΥΝ ΤΙΠΟΤΑ. Συναντάει ένα νεαρό παίχτη τού χρηματιστηρίου. Συνδέονται. Γνωρίζοντάς τον νόμως βλέπει ότι τό χρηματιστήριο τόν εξουσιάζει απόλυτα, (παρ'όλο πού δέν γνωρίζει τίποτα ως πρός τήν σκοπιμότητά του) και άπουσιάζει, όπως κι'αυτός έξ άλλου, στό ραντεβου πού δίνουν.

Αυτά είναι συνοπτικά τά Ξη από τά καλλίτερα έργα τής τελευταίας Ευρωπαϊκής παραγωγής.

Υπάρχουν τεράστιες κινηματογραφικές άρετές και άναζητήσεις, αλλά εδώ δέν μ'ας ενδιαφέρουν παρά μόνο θεματικά... και δέν μπορούμε βέβαια παρά να παραδεχτούμε, ότι δέν κολακεύουν στό ελάχιστο τό ζευγάριμα τού τελειότερου τών δημιουργημάτων, πού στό κάτω-κάτω είναι ο άνθρωπος.

Πρός θεού δέν ισχυρίζομεθα, ότι αυτό είναι μία πιστή εικόνα τής Ευρωπαϊκής πραγματικότητας. Αν ήταν έτσι, ή Ευρώπη ύστερα από είκοσι χρόνια δέν θά είχε ούτε στρατιώτες ούτε εργάτες, ούτε τίποτα.

Δέν είναι παρά ύποτελέσματα υπερβολικών καλλιτεχνικών ευαισθησιών και όπως τίς έχουμε συνηθίσει, δέν άνησυχούμε.

Δέν μπορεί όμως να υπάρξει ή παραμικρότερη αντίρρηση στό ότι υπάρχουν σπέρματα άληθείας κοινά, στά παραπάνω έργα. Υπάρχει έξωτερική πύεση (ήθιμη μ'ί δλίμη). Η γυναίκα παραμένει π'ός υγειής. Τό λάθος είναι στόν άντρα άν όχι για άλλο λόγο, τουλάχιστο για τήν ύπαρξη και τήν παραδοχή εν μέρους του, αυτής τής πύεσης.

Βλέπουμε λοιπόν ότι, αν υπάρχει "κάτι" πού έμποδίζει τήν έπιτυχία τού ζευγαριματος αυτό προέρχεται από τήν μεριά τού άντρα.

Θά εύχόμαστε μόνο να μ'ας πούνε, άφου τούς άρέσει να λένε, και τή συνέχεια, οηλαστή: Τί είναι αυτό τό "κάτι" και μέσα σε ποιές συνθήκες δημιουργείται. Ίσως ξέροντάς το έμεϊς οι έπόμενοι, να τά καταφέρναμε καλλίτερα.

K.

